

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 147

פרשת בשלח-שירה

שנת תשפ"ב רפ"ק

'שבת שירה' אצל רבנו ז"ל | המשה-עשר בשבת

האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
מוהר"ר אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

לְחִיּוֹת
בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

חמשה עשר בשבט

יום 'חמשה-עשר-בשבט' | 'אכילת פרות' ו'ברפת ההנהיג' |
ענייני 'ראש-השנה לאילנות', וענייני 'שדה' ו'אילנות'

- יום 'חמשה-עשר-בשבט' -

א.

(תיי-מוהר"ן פט)

סדר הזמנים של כל השנה, דהיינו:
ראש-השנה, יום-כפורים,
ספות, הושענא-רבא, שמני-עצרת, חנכה,
ופורים. ומקדם לו: 'חמשה-עשר' [בשבט],
פסח, שבועות וכו'.

בכל זמן מאלו הזמנים, אין אני כמו
מקדם! - אז ס'קומט די צייט, בין
איך נישט דאס וואס פריער!.

המובן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים
הוא בא על השגה ודעת חדש
לגמרי, ואינו עובד השם-יתברך באלו
הזמנים, עם העבודה שעבד כבר באלו
הזמנים בשנים שעברו, רק בכל שנה ושנה,
הוא בא על השגה חדשה לגמרי, ויש לו
עבודה חדשה.

ב.

(תיי-מוהר"ן קכז)

אחר שבת נסע ל'מעדוועדיווקע', וביום-
שני היה 'חמשה-עשר-בשבט',
ועשו 'סעדה', וישב אז עם אנשיו, ואמר אז
התורה שהיה צריך לומר לפניהם וכו'.
(המשך הספור נמצא ב'פרשת בשלח' בענייני 'שבת-
שירה').

ג.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א א)

בשנת תק"ם נולדתי בקהלת קדש
נעמירוב, ב'חמשה-עשר-בשבט'.

ד.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב טז)

העמדותי את הדפוס ביום 'חמשה-
עשר-בשבט' תקפ"א.

ה.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב לה-לו-לז)

ואז עשה 'רבי דב' סעדה עבורי, בליכה
השיך ליום רביעי, שהוא ליל
'חמשה-עשר-בשבט', שהוא זמן לדתי,
והזמין כל אנשי-שלומו החשובים וכו',
והיינו בלנו מסבין אצלו.

ודברנו על השלחן הרבה מרבנו ז"ל,
וספרנו מנפלאות הספר הנורא
שצוה לשרף בעונותינו-הרבים, ועוד שארי
דברים נפלאים מרבנו הנורא ז"ל וכו'.

אחר-כך באו 'בני-הנעורים' מאנשי-
שלומו שלא היו על הסעדה,
ונגנו כמה נגונים, והיינו בשמחה קצת,
ונמשכה הסעדה עד אחר 'חצות-ליילה'.

ביום רביעי 'חמשה-עשר-בשבט' עשה
רבי יעקב יוסף סעדה בביתו וכו',
והיו אצלו כל הנ"ל, ורבי דב גרוי-איר וכו'.

- 'אכילת פרות' ו'ברכת הנהנין' -

"ועל הנחל יעלה על שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל, לא יבול עלהו ולא יתם פריו, לחדשיו יבבר, כי מימיו מן המקדש המה יוצאים, והיה פריו למאכל, ועלהו לתרופה" (יחזקאל מז, יב)

ז.

(ח"ב פח)

צריך לזהר מאד: שלא לאכל פרי שלא נתבשלה כל צרפה. וכמו "שאסור לקץ איכון בלא זמנו" (בבא-בבא כו), בן אסור לתלש פרי קדם בשוליה, וכן אסור לאכלה.

והאוכל פרי קדם גמר בשוליה, יכולה להזיק לו מאד לנשמתו - כי יוכל לאבד נפשו על-ידי-זה.

כי ה'פרי', כל-זמן שצריכה להתגדל, יש לה 'פח המושד' שמושכת יניקתה וחיותה, כי היא צריכה חיות להתגדל, וכשתולשין אותה קדם זמנה, קדם שנתבשלה עדין כל צרפה, עדין יש לה 'פח המושד' למשד חיות.

ועל-כן זה האוכל קדם גמר בשוליה, תוכל הפרי למשד לעצמה חיות הנפש של זה האדם, מאחר שעדין יש להפרי 'פח המושד' פנ"ל, על-כן תוכל הפרי למשד לעצמה חיות נפשו, ויוכל לאבד נפשו.

ועם-כ"ל-זה: אם מברך הברכה של הפרי, בכונה וביראת-שמים - אזי יוכל להנצל מזה.

וגם אם הוא חזק ביותר בעבודת-השם - יוכל גם-כן להוציא עוד חיות מהפרי, ולמצא שם אבדות. כי יש דברים אבודים, ויש בזה דברים נפלאים, סודות נסתרים ונוראים מאד, רזין עלאין.

וגם באותה הסעדה ספרנו קצת מרבנו ז"ל, ונמשך עד הערב.

ואחר-כך התפללנו מנחה וערבית, וכבר הייתי יגע מאד, כי לא ישנתי בלילה כפי צרפי, וגם ביום לא ישנתי כלל, ועל-כן הנחתי עצמי תכף לישן.

והייתי מרצה לבלי להתעורר משנתי לאכל סעדת הערב, אך קמתי קדם סעדת הערב אבל לא רציתי לאכל, כ"אם מעט דמעט, ואחר-כך נזפרתי: "שעבר יום חמשה-עשר-בשבט", בלי שמחה כראוי!"

והתחלתי לשמח עצמי, והיה שם רבי ישעיה מטשערקאס אחד מאנשי-שלומו, וחספתי אותו לתוך השמחה, ורקדתי עמו בעל-פרחו.

ובתחלה לא היה מרצה כלל, אבל אני הכרחתי אותו הרבה, ולא היה יכול לשנות רצוני, ועל-ידי-זה נמשך עליו 'שמחה' אחר-כך באמת וכו'.

ואלו מעט הרקודין והשמחה באותו הלילה, היה יקר בעיני מאד מפז ומפנינים! - כי נתאשתי מלשמח באותו העת, כי כבר נרדמתי, והשם היה בעזרי לבוא לשמחה אז, שהוא אצלי דבר גדול וכו' וכו'.

ו.

(עלים-לתרופה, חמשה-עשר-בשבט תר"ב)

מכתבך קבלתי עתה בהיותינו מסבים על "השלחן אשר לפני ה'" (יחזקאל מא, כב), בזה היום 'חמשה-עשר-בשבט'.

– עניני 'ראש השנה לאילנות' –
ועניני 'שדה' ו'אילנות'

והעקר: שהאדם צריך לזהר מזה מאד,
שלא לאכל פרי קדם שנתבשלה
כל צרכה.

ט.

(ח"א סה, א)

דע: כי יש שדה, ושם גדלים אילנות
ועשבים יפים ונאים מאד. וגדל יקר
יפי השדה וגדוליו, אי-אפשר לספר, אשרי
עין ראתה זאת. ואילנות ועשבים – הם
בחינת נשמות קדושות הגדלים שם.

ודע: כי גם בשמשלין הפרות בביתו
אינו מועיל לזה.

אבל אם הפרות שלא נתבשלו כל צרכן
על האילן, הם מנחים איזה זמן עד
שנעשין מבשלין מאליהן בתלוש – זה
מועיל, ומתר לאכלן.

ויש כמה וכמה נשמות ערמות, שהם נעים
ונגדים מחוץ לשדה, וממתינים
ומצפים על תקון, שיוכלו לשוב ולכנס אל
מקומם וכו'. והם כלם מבקשים ומצפים על
בעלי השדה, שיוכל להתעסק בצדק תקונם
וכו'.

וזה דומה: כמו האדם שהוא יגע, והוא
מרחף רחופות הרבה בפיו (שקורין סאפו)
עד אשר ינוח, כמו-כן אלו הפרות שנתלשו
קדם שנתבשלו כל צרכן, צריך להמתין עד
שינוחו מרחיפתן, ואז יש התר לאכלן.
והדברים סתומים.

ומי שרוצה לחגר מתניו, להכניס עצמו
להיות הוא ה'בעלי השדה' – צריך
להיות איש אמוד ותקיף, וגבור חיל, וחקם,
וצדיק גדול מאד. כי צריך להיות אדם גדול
ומפלג במעלה מאד וכו'.

[לקוטי-עצות, אכילה נד: בשמברך הברכה על הפרי
בכונה גדולה וביראת-שמים פראוי – על-ידי זה זוכה
להנצל שלא לאבד נפשו על-ידי הפרי שלא נתבשל.
ומאד צריכין לזהר ב'ברכת-הנהנין', בפרט ב'ברכת-
הפרות' – כי יש בהם אבדות הרבה שאריכין לבררם
ולהעלותם].

ובשזוכה לתקן הנשמות ולהכניסם – אזי
טוב ויפה מאד להתפלל, כי אזי
התפלה על תקונה.

ת.

(ספר-המדות, עניני ברכת-הנהנין)

[א] מי שאינו נזהר ב'ברכת-הנהנין' תחלה
וסוף, פחדים באים עליו (פחד יד).

וזה ה'בעלי השדה' – הוא משגיח
ומשתדל תמיד להשקות האילנות
ולגדלם, ובשאר תקוני השדה, ולהרחיק
האילנות זה מזה הרחקה הראוי, שלא
יכחיש אחד את חברו – כי לפעמים צריך
להראות למקרב גדול הרחקה גדולה, כדי
שלא יכחיש את חברו וכו'.

[ב] ב'הליכה' שהולך אצל 'תלמיד-חכם',
בזה הוא מתקן פגם שפגם ב'ברכת-הנהנין'
(צדיק כז).

י.
(ח"א סו. א)

ה'תלמידים' הם עם ה'צדיק' משרש אחד, רק שהם תלויים בו בענפים' באילן, שה'אילן' יונק חיותו משרשו, וה'ענפים' יונקים החיות דרך ה'אילן'.

ויש בזה כמה בחינות, כי יש 'תלמידים' שהם בבחינת 'ענפים', ויש שהם בבחינת 'עלים', וכן שארי הבחינות וכו'.

אך כמה בחינות יש ב'תלמידים'. ומי שמקשר מאד בה'צדיק', כמו 'ענפים' באילן' ממש - דהינו: שהוא מרגיש בעצמו כל עליות וירידות שיש להצדיק, אף-על-פי שאינו אצל הצדיק. כי ראוי לו לה'תלמיד', להרגיש בעצמו כל עליות וירידות של הצדיק, אם הוא מקשר באמת כראוי - כמו 'ענפים' באילן'.

כי ה'ענפים' מרגישים כל העליות וירידות שיש לה'אילן', ועל-כן בקיץ הם גדלים, ויש להם חיות.

כי ה'אילן' יונק חיותו משרשו, על-ידי הגידין שיש בו, שיונק דרך שם חיותו משרשו, דהינו שיש בו 'חללים' שיונק דרך שם חיותו.

ועל-ידי-כן בחרף שנתפש הלחלוחית ונתפוצץ ה'חללים' - נתפוצצים גם כל ה'ענפים', ומחמת-זה נופלים ה'עלים' אז, וכן להפך בקיץ, כנ"ל.

ומי שהוא מקשר אל הצדיק כמו-כן - דהינו: שהוא מרגיש כל העליות וירידות של הצדיק וכו' - אזי יכול לזכות ל"פי שנים" (דברים כא, ז), בעת ההסתלקות וכו'.

יא.
(ח"א סט)

וכל אדם ואדם באשר הוא בא לעולם, הוא בא עם 'בת-זוגו' המיוחדת לו, ועם 'סכום ממון' הקצוב לו, שיהיה לו בזה העולם, וכמה 'פרות', הינו 'בנים', שיהיו לו בזה העולם.

והם בחינת 'אילן' ו'ענפים' ו'פרות'. הינו: שאור נפשה, הוא בחינת 'עקר האילן', שממנו יוצאים ומתפשטים 'ענפים', הינו: 'התנוצצות והתפשטות אורה', הינו בחינת ה'ממון', הוא בחינת 'ענפים' של ה'אילן'. ועל ה'ענפים' אלו, גדלים ה'פרות' - הינו: ה'בנים' וכו'. [עין עוד בפנים].

יב.
(ח"א קסא)

ה'מחלקת', מגביה ומרים את האדם, "כי האדם עץ השדה" (דברים כ, יט).

והנה: 'עץ' המנח על הארץ, אי-אפשר לו להגביה את-עצמו, כי-אם על-ידי שבאין עליו 'מים שוטפין', אזי ה'מים' מרימין ונושאים את ה'עץ'. וה'מחלקת' נקרא 'מים', כמו שכתוב (תהלים פח, יח): "סבוגי כמים כל היום הקיפו עלי יחד".

יג.
(ח"א קכד)

אפלו הרחוקים מן הצדיק, מקבלין חיות והארה מן הצדיק, על-ידי שמכסה עליהם.

כמו ה'אילן', שיש לו 'ענפים' ו'קלפה' ו'עליו', וכלם שואבין חיות מן ה'אילן'. ויש 'עשבים' שרחוקים מן ה'אילן',

בַּחֲבֵרוֹ, וַחֲבֵרוֹ בַּחֲבֵרוֹ. כִּי יֵשׁ עֲנָפִים לְהָאֵילָן,
וּמֵאלֹהֵי הָעֲנָפִים יוֹצֵאִין עוֹד עֲנָפִים, וְכֵן לְהֵלֵךְ
יֹתֵר וְכוּ'.

יז.

(חיי-מוהר"ן קסד; עלים-לתרופה,
מכתב רבנו ז"ל לאחיו רבי יחיאל)

כִּמּוֹ שְׂאֵי־אֶפְשֶׁר לְכֹל מִינֵי זְרַעוֹנִים, לְבֹא
לְתַכְלִית גְּדוּלָם, אֲלֵא עַד שְׁנוֹתַנִּין
מִתְחַלֵּה ה'גִּרְעִין' בְּעֶפֶר, וְאַחֲרֵכֶּךָ ה'גִּרְעִין'
נִתְבַּלֶּה, וְאַחַר בְּלוֹתוֹ יֵצֵיץ וַיִּפְרַח וַיַּעֲשֶׂה
'אֵילָן גְּדוּל'.

כֵּן תִּדְבֵר הַזֶּה: שְׂעֵל־יָדַי שְׂמִשְׁפִּילִין אוֹתְךָ
עַד עֶפֶר, עַל־יְדֵי־זֶה תִתְגַּדֵּל וְתֵצֵיץ
וְתִפְרַח בְּעוֹלָם.

יח.

(חיי-מוהר"ן רמה)

עֲנָה וְאָמַר: "אֲנִי אֵילָן נָאָה וְנִפְלֵא מְאֹד,
עִם עֲנָפִים נִפְלְאִים מְאֹד, וְלִמְטָה אֲנִי
מְנַח בְּאֶרֶץ מִמֶּשׁ!"

יט.

(חיי-מוהר"ן תא)

ה'צַדִּיק' נִקְרָא 'אֵילָן', וַיֵּשׁ לוֹ 'שָׂרָשִׁים'
וְעֲנָפִים'.

כ.

(חיי-מוהר"ן תב)

יֵשׁ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שְׂאֵי־אֶפְשֶׁר לְבֹא
אֵלֵיהֶם, רַק עַל־יָדַי 'מַחְלֶקֶת'
שְׁחוֹלְקִין עָלָיו וְכוּ'. וְאָמַרוּ רַז"ל (סנהדרין ז):
"הָאֵי תִגְרָא דְמִיָּא לְבַדְקָא דְמִיָּא [ה'מחלקת'
דומה לזרם מים היוצא מן הנקרה בעת שעולה על גדותיו,
ואם אינו סותמו מיד, הולך ומרחיב ושוב אינו יכול
לסותמו], שְׂנַאָמַר (משלי יז, יד): 'פּוֹטֵר מִיָּם
רַאשִׁית מְדוּן' וְכוּ'.

וַנִּדְמָה שְׂאֵין מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִהָאֵילָן -
וּבְאַמַּת גַּם הֵם מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִמֶּנּוּ, כִּי הָאֵילָן
מִגֵּן עֲלֵיהֶם וּמְצִילֵן מִן הַשֶּׁמֶשׁ.

כֵּן יֵשׁ אֶצֶל הַצַּדִּיק בְּחֵינַת 'עָלִין' וְעֲנָפִים'
וְכוּ', כִּמּוֹ שְׂמִבְּאֵר בְּמְקוֹם אַחַר (ח"א סו,
א), וְאַפְלוֹ הֶרְחֻקִים מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִמֶּנּוּ עַל־
יָדֵי שְׂמִכְסָה עֲלֵיהֶם, כִּמּוֹ הָאֵילָן'.

יד.

(ח"ב מח)

וְדַע: שְׂיֵשׁ 'אֵילָן', שְׂגְדָלִים עָלָיו 'עָלִים',
שְׂכָל עָלָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת גְּדָל מְאֹה
שָׁנִים, וְהוּא נִמְצָא בְּפִרְדָּסִים שֶׁל הַשָּׂרִים,
וְקוֹרִין אוֹתוֹ בְּלִשׁוֹנָם: "מְאֹה שָׁנִים".
וּמִסְתַּמָּא בְּשְׂגְדָל 'מְאֹה שָׁנִים', בּוֹדְאֵי עוֹבֵר
עָלָיו מַה שְׂעוֹבֵר.

וְאַחֲרֵכֶּךָ בְּסוּף הַמְּאֹה שָׁנִים, הוּא יוֹרֵה
בְּקוֹל גְּדוּל כִּמּוֹ 'קִנֵּי שֶׂרְפָה'
שְׂקוֹרִין 'אוֹרְמַאטִי' ע'. וְהֵבֵן הַנִּמְשָׁל הַיָּטֵב.

טו.

(ספר-המדות, עניני 'אילנות)

[א] יִשְׁמַר אָדָם אֶת־עֲצָמוֹ, מִלְּקֹץ אֵיזָה
אֵילָן בְּלֹא זְמָנָה, כִּי זֶה מִזִּיק לְגְדוּל־בָּנִים'
(בָּנִים כ).

[ב] כָּשֶׁם שְׂאִסוּר לְהַרְגַּ אָדָם, כֵּן אִסוּר לְקֹץ
אֵילָן מֵאַבָּל קִדָּם זְמָנוֹ (בָּנִים כג).

[ג] צָרִיךְ לְהַזְהֵר בְּבִנְיַי הַבַּיִת, שְׂכֹלָ יִהְיֶה
בְּבִנְיָנוּ, עֵץ מֵאֵילָנֵי הָעוֹשִׂין פְּרוֹת (בית ח"ב ד).

טז.

(חיי-מוהר"ן מו)

הַמְּקַרְבִּים שְׂלָנוּ, בְּהַכְרַח שְׂיֵאִירוּ
בַּחֲבֵרֵיהֶם וְתִלְמִידֵיהֶם. וְכֹל
אַחַד מִכֶּרַח שְׂיַעֲשֶׂה אֵיזָה פְּעֻלָּה וַיֵּאִיר

וכתיב (דברים כ, יט), **"כי האדם עץ השדה"**.
ועץ השדה' (שקורין: 'ביימל'), כל מה
ששופכין מים סביבו ביותר, הוא גדל ביותר.

שגדלים בו פמה וכמה אילנות, הינו נשמות!
- כי כל הנ"ל אינם נחשבים לכולם פענן
המשל הנ"ל.

נא.

(חיי-מוהר"ן תסד)

מענין הספור מבארדיטשוב, שפפרו
לפניו פמה מיני מעשיות של פמה
מיני בני-אדם, מעשירים, ושאר אנשים,
ומפרסמים של עכשו וכו'.

ענה ואמר: אם נצרה יחד כל אלו
המעשיות של פמה מיני בני-אדם
הנמצאים בבארדיטשוב, עם כל הצדיקים
הכלו, הינו המפרסמים הנ"ל - הכל אינו
כלום.

וכמו שיש אילן שגדל בפרדס או בשדה,
ושם גדלים פמה וכמה אילנות, וגם
באילן אחד יש פמה שנויים, יש שנכמשו
עליו באיזה ענף, ויש שנתקלקל הגרעין
שנכנס תולעת שם, ויש באיזה ענף, שהפרי
סמוך לראש נתקלקל, וכן פמה וכמה
שנויים וקלקולים פיוצא בזה שנמצאים
באילן אחד בעליו ובפרות וכיוצא.

ואף-על-פי-כן האילן הוא אילן. מכל-
שכן הפרדס בלו, שיש
בו פמה וכמה אילנות.

והנמשל מובן קצת למבין: כי אף-על-פי
שנמצאים עכשו בעולם מה
שנמצאים, הרבה שהם מקלקלים לגמרי,
יש שהם פשרים קצת, ואף-על-פי-כן יש
בהם פמה וכמה מיני קלקולים, ומהם
המפרסמים של שקר.

אבל אף-על-פי-כן: האילן-הקדוש' הוא
אילן! - מכל שכן הפרדס' בלו,

נב.

(חיי-מוהר"ן תקג)

על-ידי המחלקת שחולקין על האדם,
עושין לו טובה - כי על-ידי זה
יכול לגדל ולצמח.

כמו פשנוטעין גרעין בארץ, אם הייתה כל
הארץ אדוקה יחד, לא היה באפשר
שיגדל ויצמח מהגרעין אילן, ובהכרח
שתחלק הארץ קצת, כדי שיהיה מקום
להאילן להתגדל.

כמו-כן על-ידי המחלקת שחולקין - על-
ידי-זה נותנין לו מקום להתגדל
ולצמח.

נג.

(חיי-מוהר"ן תקלה)

מעשה שהיה: בעת שהיה בדרך, שהיה
ישן בחוץ על מטה, והתחיל
לצעק מאד בתוך השנה, ורצו בלם אליו,
והקיץ. ונכנס לבית, ופתח ספר, ואמר:
שמצא שם מבאר אותו הענין.

כי אותו הבית, הינו: קרעטשמע [אכסניא] -
היה בנוי מחדש, מעצים יונקים שלא
נזקנו עדין.

ואמר: שפתח את אותו הספר, במדמה
שהיה מדרש, והיה פתוב במקום
זה: "בשקוצצין אילן קדם זמנו, באלו
הורגין נפש" (עין בבא-בתרא כו.).

ומעשה שהיה כך היה: שבשישן, חלם
לו: שמנחים סביביו הרוגים,
ונתפחד מאד. בתוך-כך הסתכל, וראה:

שְׁמֹנְחִים אֶצְלוֹ וְכוּ', וְהִתְחִיל לְצַעֵק מְאֹד, עַד
שֶׁנִּתְקַבְּצוּ כָּלֶם אֵלָיו.

כד.

(חיי-מוהר"ן תקמג)

הָיָה מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמָּנוּ, וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ
מְאֹד: לְקָרֵב נַפְשׁוֹת לְהַשְׁמִיתָבְרוּךְ
וְכוּ', וְזָרַז אוֹתָנוּ לָזֶה מְאֹד בְּכַמָּה מֵיָמֵי
לְשׁוֹנוֹת, וּבְכַמָּה פְּעָמִים הָיָה מְבַזֶּה אוֹתָנוּ
בְּבִזְיוֹנוֹת עַל שְׂאֵנוּ מִתְעַצְלִים בָּזֶה!

וּפְעַם-אַחַת קָרָא אוֹתָנוּ 'עֲצִים יְבִשִׁים',
עַל שְׂאִין אָנוּ מוֹלִידִים
נַפְשׁוֹת שִׁיתְקַרְבוּ לְהַשְׁמִיתָבְרוּךְ עַל-יְדֵינוּ!
(עֵינֵי-שֵׁם בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת).

כה.

(לְקוֹטִי-הַלְכוֹת, בַּח-וְהַרְשָׁאָה ד', יג)

יֵשׁ אֵילָן, וְעֲנָפִים, וְעֲנָפִים לְעֲנָפִים וְכוּ'.
וְהַ'צַּדִּיק' הוּא 'גּוֹפֵא דְאֵילָנָא',
וְהַנַּפְשׁוֹת שֶׁמִּתְקַרְבִּין הֵם בְּחִינַת 'עֲנָפִים'.

וְצָרִיד שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם עוֹד 'עֲנָפִים' וְכוּ', עַד
שֶׁיֵּצְמָחוּ עוֹד עִמָּהֶם כַּמָּה וְכַמָּה
'אֵילָנוֹת', עַד "שֶׁתִּתְמַלֵּא פָּנֵי תֵּבֵל תְּנוּבָה"
(עַל-פִּי יִשְׁעִיהָ כז, ו).

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קז, לו'): "וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת,
וַיִּטְעוּ כַרְמִים, וַיַּעֲשׂוּ פְּרֵי תְבוּאָה,
וַיְבָרְכֶם וַיִּרְבוּ מְאֹד".

כו.

(ספורי-מעשיות, מעשה ג מחגר)

מַעֲשֵׂה בְּחָכְם אֶחָד: קִדְּם מוֹתוֹ קָרָא אֶת
בְּנָיו וּמִשְׁפַּחְתּוֹ, וְצִוָּה אוֹתָם:
לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת! - גַּם יֵשׁ לָכֶם רְשׁוּת
לְעַסֵּק בְּשָׂר פְּרִנְסוֹת, אֲבָל בְּזֶה תִּשְׁתַּדְּלוּ:
לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת!

כז.

(ספורי-מעשיות, מעשה ג מחגר)

וְהָיָה הַשֶּׁמֶשׁ קוֹבֵל לְפָנָי הַיָּרֵחַ: בְּאֶשֶׁר
שֵׁישׁ 'אֵילָן' - שֵׁישׁ לוֹ עֲנָפִים רַבִּים,
וּפְרִיָו, וְעֵלָיו. וְכָל עֲנָף וְעֲנָף וּפְרִי וְעֵלָה, יֵשׁ
לוֹ סִגְלָה מִיְחָדָת - שְׂזָה מְסֻגָּל לְבָנִים, וְזֶה
מְסֻגָּל לְפְרִנְסָה, וְזֶה מְסֻגָּל לְרְפוּאָת-
חוֹלְאָת, זֶה וְזֶה לְחוֹלְאָת אַחֲרָת, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מְסֻגָּל לְדַבֵּר אַחֵר.

וְזֶה הַ'אֵילָן' הָיוּ צְרִיכִין לְהִשְׁקוֹתוֹ, וְאִם
הָיוּ מִשְׁקִין אוֹתוֹ, הָיָה מְסֻגָּל מְאֹד. וְלֹא
דֵי שְׂאִין אָנִי מִשְׁקָה אוֹתוֹ, אֲלֵא שְׁעַל-יְדֵי
שְׂאֵנִי מְזַרֵּיחַ עֵלָיו, אָנִי מֵיבֵשׁ אוֹתוֹ.

[בְּסוֹף הַמַּעֲשֵׂה: סוּד מַעֲשֵׂה זֶה מְרַמֵּז בְּתַהֲלִים (א, ג):
"וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל פְּלָגֵי מַיִם, אֲשֶׁר פְּרִיָו יִתֵּן בְּעֵתוֹ
וְעֵלָהוּ וְכוּ', וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ" - הַיְנוּ: הָאֵילָן הַנ"ל.
שְׁכָל פְּרִיָו וְעֵלָיו, הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל מְסֻגָּל מְאֹד, כַּנ"ל].

כח.

(ספורי-מעשיות, מעשה ג מחגר)

וַיֵּשׁ 'אֵילָן', שְׂאֵם הָיָה 'אוֹתוֹ הָאֵילָן' נִשְׁקָה,
לֹא הָיָה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ (הַיְנוּ: מִן הַשְּׂדִים)
כְּלוּם.

עַל-כֵּן עוֹמְדִים יוֹם וְלַיְלָה מֵאֲתָנוּ,
שְׁחוֹפְרִים וְאֵינָם מְנִיחִים מִיָּם
לְהָאֵילָן וְכוּ'. כִּי-אִם לֹא הָיָה הָאֵילָן כְּלָל,
הָיָה טוֹב לָנוּ מְאֹד.

וּמַחֲזִק [הַמֶּלֶךְ שֶׁל הַשְּׂדִים] לָבוּ מְאֹד כְּדֵי
לְעַקֵּר הָאֵילָן כְּלוּ. וּכְשָׁבָא אֶל
הָאֵילָן, אָזִי הָאֵילָן צוֹעֵק מְאֹד, וְאָזִי נוֹפֵל
עֵלָיו פֶּחַד וְחוֹזֵר לְאַחֲרָיו וְכוּ'.

פְּעַם-אַחַת נַעֲשֶׂה מְלַךְ חֲדָשׁ בִּינְיָהֶם וְכוּ',
וַעֲשֵׂה לְעַצְמוֹ 'אֲבִירוֹת-לֵב'
מְאֹד, וְאָמַר: לְעַקֵּר אֶת הָאֵילָן כְּלוּ לְגַמְרֵי.

וַיֵּצֵא לְטִיֵּל עִם שָׂרְיוֹ. וְחִזַּק לְבָבוֹ מְאֹד, וַרְץ לְעֶקֶר הָאֵילָן לְגִמְרֵי. וּכְשָׁבָא אֵלָיו, נָתַן קוֹל גָּדוֹל, וְנָפַל עָלָיו פָּחַד, וְחָזַר לְאַחֲזָרְיוֹ, וּבָא בְּכַעַס גָּדוֹל, וְחָזַר וְכוּ'.

פַּעַם-אַחַת וְכוּ', וְהָרַג הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְּדַבְּרִים, וְחָרָה לְהַמְּדַבְּרִים הַנִּשְׁאָרִים, וְהָלְכוּ וַעֲשׂוּ מְרִידָה בֵּין כָּל הַמְּלָכִים.

וְהָיָה בֵּין הַשָּׂדִים: רָעַב, וְחֻלְשׁוֹת, וְחָרַב, וְדָבַר, וְנַעֲשֶׂה מְלַחְמוֹת בֵּין כָּל הַמְּלָכִים, וְעַל-יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה 'רְעִידַת-הָאָרֶץ', וְנִפְלָה הָאָרֶץ כְּלָה, וְנִשְׁקָה הָאֵילָן כְּלוּ, וְלֹא נִשְׁאָר מֵהֶם כְּלָל, וְנַעֲשׂוּ כְּלֵא הָיוּ. אָמֵן.

כ.ט.

(ספורי-מעשיות, מעשה יג משבעה בעטלערס - יום ב' הבעטלער החרש)

יֵשׁ מְדִינָה שֶׁהָיָה לָהֶם 'גָּן', וְהָיָה בְּאוֹתוֹ הַגָּן, פְּרוֹת, שֶׁהָיָה לָהֶם כָּל מִינֵי טְעָמִים שֶׁבְּעוֹלָם.

גַּם הָיָה שָׁם כָּל מִינֵי רִיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, גַּם הָיוּ שָׁם כָּל מִינֵי מְרָאָה כָּל הַגִּזְוִינִין וְכָל הַ'קְנוֹיֵאטִין' [פְּרִיחִים] שֶׁבְּעוֹלָם - הַכֹּל הָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הַגָּן.

וְהָיָה עַל הַגָּן - 'גִּנְנִי' אֶחָד (שְׁקוּרִיו: 'אגראדניק'). וְהָיוּ בְּנֵי אוֹתוֹ הַמְּדִינָה חַיִּים 'חַיִּים-טוֹבִים' עַל יְדֵי 'אוֹתוֹ הַגָּן'. וְנִאָּבַד שָׁם הַ'גִּנְנִי'.

וְכָל מָה שֶׁהָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הַגָּן, בְּנֹדָאֵי מְכָרַח לְהִיּוֹת כְּלָה וְנִפְסַד, מֵאַחַר שֶׁאִין שָׁם הַמְּמֻנָה, דְּהִינּוּ הַגִּנְנִי. אֲבָל אַף-עַל-פִּי־כֵן הָיוּ יְכוּלִים לְחַיּוֹת מִן הַסְּפִיחִים שֶׁבָּגָן.

וּבָא עֲלֵיהֶם 'מֶלֶךְ-אֲכָזָר' עַל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, וְלֹא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָהֶם

דְּבַר. וְהָלַךְ וְקַלְקַל אֶת הַ'חַיִּים-טוֹבִים' שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁהָיָה לָהֶם מִן הַגָּן.

וְלֹא שֶׁקַּלְקַל אֶת הַגָּן - רַק שֶׁהִשְׁאִיר שָׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה 'שְׁלֹשׁ פְּתוֹת עֲבָדִים', וְצוּהָ עֲלֵיהֶם שֶׁיַּעֲשׂוּ מָה שֶׁפָּקַד עֲלֵיהֶם. וְעַל יְדֵי זֶה קַלְקְלוּ אֶת הַטַּעַם וְהָרִיחַ וְהַמְּרָאָה וְכוּ'.

וּבְנֵי הַמְּדִינָה הַנַּ"ל, הִינּוּ: הַמְּדִינָה שֶׁהָיָה שָׁם הַגָּן הַנַּ"ל - הַתְּחִילוּ לְפַקַּח עַל תַּקּוּן הַמְּדִינָה שֶׁנִּתְקַלְקַל אֲצֻלָּם הַטַּעַם וְכוּ' וְהַתְּחִילוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְּדִינָה וְכוּ', וְחָפְּשׂוּ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָאֲכָזָר הַנַּ"ל, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם, וְתַקְּנוּ הַמְּדִינָה.

בְּתוֹךְ-כֵּךְ נַעֲשֶׂה רַעַשׁ: אֶפְשָׁר אַף-עַל-פִּי־כֵן כֵּן זֶה הַמְּשַׁנֵּעַ שֶׁהוֹלֵךְ וְאוֹמֵר: "שֶׁהוּא הַגִּנְנִי!" וְכָל אֶחָד מְחַזֵּיק אוֹתוֹ לְמַשְׁנָע, וְזוֹרְקִין אַחֲרָיו אֲבָנִים וּמְגַרְשִׁין אוֹתוֹ, אֶפְשָׁר אַף-עַל-פִּי־כֵן: "אוֹלֵי הוּא הוּא הַגִּנְנִי בְּאַמֶּת!"

וְהָלְכוּ וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְפָנֵיהֶם (לְפָנֵי אֱלֹהֵי שִׁיבּוֹי וְתַקְּנוּ הַמְּדִינָה. וְגַם הַחֲרַשׁ שֶׁמְסַפֵּר כְּלִזֶּה הָיָה שָׁם), וְאָמְרָתִי: "בְּנֹדָאֵי זֶה הוּא הַגִּנְנִי בְּאַמֶּת!"

ל.

(ספורי-מעשיות, מעשה יג משבעה בעטלערס - יום ה', הבעטלער ההויקער שְׁהָיָה לוֹ חֲטוּטְרוֹת)

פַּעַם-אַחַת הָיוּ כַּת אַחַת שֶׁהָיוּ חוֹקְרִים: בְּאֶשֶׁר שֶׁכָּל חֵיָה יֵשׁ לָהּ 'צֶל' מִיָּחָד, שֶׁבְּזֶה הַצֶּל דִּיקָא הִיא רוֹצָה לְנוּחַ שָׁם. וְכֵן יֵשׁ 'צֶל' מִיָּחָד לְכָל חֵיָה וְחֵיָה. כִּי כָּל חֵיָה וְחֵיָה בּוֹחֶרֶת לָהּ אֵיזָה צֶל, וּבְאוֹתוֹ הַצֶּל דִּיקָא הִיא רוֹצָה לְשָׁכַן שָׁם, כְּפִי הַצֶּל הַמִּיָּחָד לָהּ. וְכֵן יֵשׁ לְכָל עוֹף וְעוֹף 'עֲנָף' מִיָּחָד, שֶׁבְּאוֹתוֹ הָעֲנָף דִּיקָא הוּא רוֹצָה לְשָׁכַן.

וְעַל־כֵּן חָקְרוּ: אִם יְכוּלִים לִמְצֹא אֵינְךָ בְּזֶה, אֲשֶׁר בָּצְלוּ יִשְׁפְּנוּ כָּל הַחַיּוֹת - שֶׁכָּל הַחַיּוֹת יִהְיוּ בּוֹחֲרִים וַיִּתְרַצּוּ לְשִׁבְךָ בָּצֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ, וְעַל עֲנַפְיוֹ (שֶׁל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ) יִשְׁפְּנוּ כָּל צִפְרֵי שָׁמַיָא! - וְחָקְרוּ: "שֶׁנִּמְצָא אֵינְךָ בְּזֶה!"

וְרָצוּ לִילְךָ לְשֵׁם אֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ - כִּי הֵעֲנָג הַמִּפְלָא שֶׁיֵּשׁ שֵׁם אֶצֶל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ אֵין לְשַׁעֲרָה. כִּי יֵשׁ שֵׁם כָּל הָעוֹפּוֹת וְכָל הַחַיּוֹת, וְשֵׁם אֵין שׁוֹם הַזֶּק מִשׁוֹם חַיָּה. וְכָל הַחַיּוֹת וְכוּ' מֵעֲרָבִים שָׁם, וְכֻלָּם מִשְׁחַקִּים שָׁם, וּבּוֹדָאֵי הוּא תַעֲנוּג מִפְּלֶג מְאֹד לַחַיּוֹת שֵׁם אֶצֶל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ.

וְחָקְרוּ: לֹאִיזָה צַד צְרִיכִים לִילְךָ לְבּוֹא אֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ. וְנִפְּל מַחֲלַקֶּת בִּינֵיהֶם עַל־זֶה, וְלֹא הָיָה מְכַרִּיעַ בִּינֵיהֶם. כִּי זֶה אָמַר: שֶׁצְרִיכִים לִילְךָ לְצַד פְּלוֹנֵי לְמַזְרָח! וְזֶה אָמַר לְמַעְרָב! וְזֶה אָמַר לְכָאן! וְזֶה לְכָאן! וְכוּ' - עַד שֶׁלֹּא הָיוּ יְכוּלִים לְהַכְרִיעַ לֹאִיזָה צַד צְרִיכִים לִילְךָ לְבּוֹא אֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ.

וּבֹא חֲכָם אֶחָד, וְאָמַר לָהֶם: לָמָּה אַתֶּם חוֹקְרִים: "בֹּאִיזָה צַד לִילְךָ אֵל הָאֵינְךָ?" - חָקְרוּ מִתְחַלְּהָה: מִי וְמִי הָאֲנָשִׁים שֶׁיְכוּלִים לְבּוֹא אֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ - כִּי אֵל אוֹתוֹ הָאֵינְךָ, לֹאֵן כָּל אָדָם יְכוּל לְבּוֹא אֶצְלוֹ, כִּי אִם מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַמְדוּת שֶׁל הָאֵינְךָ!?

כִּי זֶה הָאֵינְךָ יֵשׁ לוֹ שְׁלֹשָׁה שְׂרָשִׁים: (א) שְׂרָשׁ אֶחָד: הוּא 'אֲמוֹנָה'. (ב) וְהַשְּׁנִי: הוּא 'רְדָאָה'. (ג) וְהַשְּׁלִישִׁי: הוּא 'עֲנִיוּת'. וְ'אֲמַת' - הוּא 'גּוֹף הָאֵינְךָ'. וּמִשָּׁם יּוֹצְאִים עֲנַפִּים. וְעַל־כֵּן אֵי־אֶפְשֶׁר לְבּוֹא אֵל הָאֵינְךָ - כִּי אִם מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מְדוּת הַלְלוֹ הַנַּ"ל.

וְאֵלוֹ הַפֶּת הַנַּ"ל, הָיָה בִּינֵיהֶם אַחַדוֹת גְּדוּל מְאֹד, וְלֹא רָצוּ לְהִתְפַּרֵּד זֶה מִזֶּה, שֶׁקִּצְתָם יִלְכוּ אֵל הָאֵינְךָ, וְקִצְתָם יִשְׁאָרוּ - כִּי לֹא הָיוּ כָּלָם רְאוּיִים לְבּוֹא אֵל הָאֵינְךָ, כִּי לֹא נִמְצָא בִּינֵיהֶם כִּי אִם קִצְתָם שָׁהִיוּ בָּהֶם מְדוּת הַנַּ"ל, אֲבָל הַשְּׂאָר לֹא הָיוּ בָּהֶם אֵלוֹ הַמְדוּת.

וְעַל־כֵּן נִתְעַכְּבוּ כָּלָם - עַד שֶׁיִּהְיוּ יֹגְעִים וְטוֹרְחִים שְׂאָר אַנְשֵׁי הַפֶּת הַנַּ"ל, עַד שֶׁיִּהְיוּ בָּהֶם גַּם־כֵּן הַמְדוּת הַנַּ"ל, כִּדִּי שֶׁיִּהְיוּ כָּלָם רְאוּיִים לְבּוֹא אֵל הָאֵינְךָ.

וְכֵן עָשׂוּ - וַיִּגְעוּ וְטָרְחוּ, עַד שֶׁבָּאוּ כָּלָם לְאֵלוֹ הַמְדוּת הַנַּ"ל. וְאִזִּי כִּשְׁבָאוּ כָּלָם לְאֵלוֹ הַמְדוּת הַנַּ"ל, אִזִּי בָּאוּ כָּלָם עַל דַּעַת אַחַת, וְהִסְפִּימוּ כָּלָם עַל דְּרֶךְ אַחַת, לִילְךָ בְּאוֹתוֹ דְּרֶךְ אֵל הָאֵינְךָ הַנַּ"ל. וְהִלְכוּ כָּלָם.

וְהִלְכוּ אִיזָה זְמַן, עַד שֶׁהָיוּ רוֹאִים (מִרְחוֹק) אֵת הָאֵינְךָ. וְהִסְתַּכְּלוּ וְרָאוּ: וְהִנֵּה אֵין הָאֵינְךָ עוֹמֵד בְּמָקוֹם כָּלָל, כִּי אֵין לְאֵינְךָ מָקוֹם כָּלָל! - וּמֵאַחַר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם, אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְבּוֹא אֵלָיו!?

וְאַנִּי (הַיְנִנִּי זֶה הַחֹיִקְעַר) הָיִיתִי גַם־כֵּן שָׁם עִמָּהֶם. וְאָמַרְתִּי לָהֶם: אֲנִי יְכוּל לְהִבִּיא אֶתְכֶם אֵל הָאֵינְךָ וְכוּ', כִּי זֶה הָאֵינְךָ אֵין לוֹ מָקוֹם כָּלָל, כִּי הוּא 'לְמַעְלָה' מִהַמָּקוֹם' לְגַמְרֵי וְכוּ', וּבְחִינַת "מַעֲט מַחְזִיק אֵת הַמְרֻבָּה" שֶׁיֵּשׁ לִי (הַיְנִנִּי: לִיבַעַל־הַחֲטוּטוֹרוֹת), הִיא בְּחִינַת 'סוּף־הַמָּקוֹם' לְגַמְרֵי, שֶׁמִּשָּׁם וְלְמַעְלָה אֵין מָקוֹם כָּלָל וְכוּ' - עַל־כֵּן אֲנִי יְכוּל לְשֹׂא אֵת כָּלָם אֵל הָאֵינְךָ, שֶׁהוּא 'לְמַעְלָה־מִהַמָּקוֹם' לְגַמְרֵי.

וְלִקְחֹתִי אוֹתָם, וְנִשְׂאֹתִי אוֹתָם לְשֵׁם אֵל הָאֵינְךָ הַנַּ"ל. (בְּשִׁבְלִיזָה הָיָה נִדְמָה

כ'בעל-חטוטרות', כי הוא נושא עליו הרבה, כי הוא בחינת "מועט מחזיק את המרבה".

ואז הסטרא-אחרא מקיאה כל הקדשה וכל הדעת שבלעה.

ואזי זוכה הצדיק-האמת בחינת משה, לדעת גדול, דהינו התנלות-התורה. ועל-ידי זה יכול להוכיח את ישראל וכו' (עין בפנים).

וזוה בחינת (ראש-השנה ב): "ארבעה ראשי שנים הן" - כי בכל ראש-השנה, אז התפלה-בבחינת-דין, פנזכר במאמר הנ"ל לענין עקר ה'ראש-השנה'.

ובן בכל ה'ארבעה ראשי-שנים' שהם ימי דין, כי עקר ברור הדינים, הוא על-ידי ה'מח' שהוא ה'ראש' - כי "בכל במחשבה את-בריו" (זהר פקודי רנד:).

ועל-כן בכל ה'ראשי-שנים' שהם בחינת 'ראשים' בחינת 'מח', אז צריכין להמתיק דינים, דהינו לברר ולהוציא כל חיות הקדשה מן הקלפות. שזהו עקר ה'מתקת-הדינים' - כשמבטלין אחיזת הקלפות שנאחזין בהם.

ועקר הברור, הוא על-ידי ה'תפלה-בבחינת-דין' של ה'בעל-פח'.

ואז זוכין ל'שיר פשוט כפול משלש מרבע'.

וזוהו בחינת: "ארבעה ראשי שנים" - בחינת 'שיר פשוט כפול משלש מרבע', שזוכין על-ידי ה'תפלה-בבחינת-דין' של ה'בעל-פח', שמשתמשין עם זאת התפלה ב'ארבעה ראשי-שנים', כדי לברר ה'דעת-דקדשה' מן הקלפות, כדי לתקן ולהשלים ה'דעת-דקדשה', שהוא בחינת 'ראש', בחינת 'ראשי-שנים', כנ"ל.

לא.

(לקוטי-הלכות, ערלה ג, ה-יא-יב - על-פי לקוטי-מורה"ן ח"ב ת, 'תקעו תוכחה')

ראש-השנה לאילנות, הוא בשבט, שהוא חדש האחד-עשר - כי אז יכולין לברר ולתקן 'הטא אדם הראשון' שפגם ב'עץ-הדעת', שתקונו על-ידי 'אחד-עשר סמני הקטרת', שעל-ידם מבררין כל הניצוצות הקדשה מן הקלפות, שהוא בחינת 'תפלה בבחינת דין'.

ועל-כן אז הוא ראש-השנה לאילנות - כי הטאו היה במין אילן. על-כן אז בשבט בחדש האחד-עשר, אז זמן התקון.

כי ה'קדשה' - הוא לעולם בבחינת 'עשרה', כי "אין דבר שבקדשה בפחות מעשרה" (ברכות כא:).

אבל 'חיות הקלפות' הוא בבחינת 'עשתי עשרה', כידוע - שזהו בחינת "אחד עשר אלופי עשו" (בראשית לו), בחינת "עשתי עשר יריעות עזים" וכו' (שמות כו, ז; לו, יד), כמובא (ספר-הלכות, פ'רשת האזינו).

ועל-כן "אז הוא ראש-השנה לאילנות" לענין 'ערלה ונטע-רבעי'" (ראש-השנה י) - כי 'ערלה ונטע-רבעי', הוא 'תקון עץ-הדעת' וכו'.

ועל-כן אז "בעשתי עשר חדש הואיל משה באר את התורה, אחרי ה'פתו' וכו' (דברים א, דה) - כי אז היא עקר התקון של 'מלחמת עוג', שהוא על-ידי ה'תפלה-בבחינת-דין', שהוא בחינת 'אחד עשר סמני הקטרת'.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁקוֹרִין 'שִׁירַת הַיָּם'
לְעוֹלָם בְּיַחַד שֶׁבִט', דְּהֵינּוּ: סְמוּךְ
לְחַמְשָׁה־עָשָׂר בְּשֶׁבֶט', שֶׁהוּא 'רֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת' - כִּי 'חַמְשָׁה־עָשָׂר בְּשֶׁבֶט',
הוּא סְמוּךְ לְעוֹלָם לְשִׁבַת שִׁירָה; וְלַפְעָמִים
חָל שִׁבַת שִׁירָה בְּחַמְשָׁה־עָשָׂר בְּשֶׁבֶט'
בְּעֶצְמוֹ.

כִּי 'חַמְשָׁה־עָשָׂר בְּשֶׁבֶט', שֶׁהוּא 'רֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת' לְעֵנִין עֲרֵלָה וְנִטְעֵי־
רְבִיעִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן הַטָּא אָדָם־
הָרֵאשׁוֹן, עַל־יְדֵי הַקּוֹל הַמְּשַׁקָּה אֶת הַגֹּן,
שֶׁהוּא 'שִׁיר פְּשׁוּט כַּפּוֹל מְשַׁלֵּשׁ מְרַבֵּעַ וְכוּ',
שֶׁזֶה זֹכֵין עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה־בְּבְחִינַת־דִּין' שֶׁל
ה'בַּעַל־בַּח' וְכוּ' וְכַנ"ל.

כְּלִזְזָה הוּא בְּחִינַת 'קְרִיעַת יַם־סוּף',
בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ד, יג): "אַתָּה פּוֹרְרֵת
בְּעֶזְרֵךְ יָם" וְכוּ', כַּמְבָאָר הַיָּטֵב בַּמֶּאֱמָר הַנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שִׁירַת הַיָּם' - כִּי עַל־יְדֵי
הַמְּטָה עֵז, שֶׁעַל־יְדֵי הִיָּה 'קְרִיעַת
יַם־סוּף' - עַל־יְדֵי־זֶה זֹכֵין לְשִׁירָה, בְּחִינַת
'שִׁיר פְּשׁוּט' וְכוּ' הַנ"ל.

וְעַל־כֵּן קוֹרִין 'שִׁירַת הַיָּם', בְּשֶׁבֶט הַסְּמוּךְ
לְחַמְשָׁה־עָשָׂר, שֶׁהוּא 'רֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן זֶה,
כַּנ"ל.

לב.

(לקוטי־הַלְכוֹת, עֲרֵלָה ה.ו - עַל־פִּי לְקוּטִי־
מוֹהַר"ן ח"א י"ד, לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם')

זֶה בְּחִינַת 'חַמְשָׁה־עָשָׂר בְּשֶׁבֶט', "שֶׁהוּא
'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת' לְעֵנִין דִּינִי
'עֲרֵלָה וְנִטְעֵי־רְבִיעִי" (רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה י.).

כִּי "שְׁנַיִם־עָשָׂר חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, הֵם כְּנֶגֶד
שְׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבִטֵי יָה" (תְּנַחֲמוּא וְיַחֲזִי טו),

וְנִקְרָאִים בְּשֵׁם 'שְׁבִטִים', כִּי הֵם בְּחִינַת
'שְׁבִטִים' וְעֲנָפִים' הַיּוֹצְאִים מִה'אֵילָן־
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵקֶב' שֶׁהוּא 'גּוֹפָא
דְּאֵילָנָא' - כִּי "כָּל נִשְׁמָתִין, מֵאֵילָנָא־רְבִרְבָּא
נִפְקִין" (זֹהַר מְשֻׁפְּטִים צ"ט:).

וְ"אֵלוֹ הַשְּׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבִטִים, כְּלוּלִים
בְּאַרְבָּעָה מַחְנוֹת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'אַרְבָּעָה דְגָלִים, וְכְנֶגְדָם הֵם אַרְבַּע
תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה" (מַעֲרַכַת־הָאֱלֻקוֹת פ"ד).

וְכָל אֵלוֹ ה'אַרְבַּע בְּחִינּוֹת, יּוֹצְאִים מ'אַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין
ה'אַרְבָּעָה מַחֲוִין, וּמִשָּׁם ה'אַרְבָּעָה יְסוּדוֹת,
שֶׁהֵם בְּחִינַת "תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבַת־עֵין"
(תְּקוּנֵי־זֹהַר קכ"ז:).

וְכְנֶגְדָם בְּקַלְפָּה - הֵם בְּחִינַת 'אַרְבַּע
קַלְפוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת: 'שְׁלֹשׁ
קַלְפוֹת הַטְּמֵאוֹת, וְנִגְה' - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ
שְׁנֵי עֲרֵלָה, וְנִטְעֵי־רְבִיעִי, כַּנ"ל.

וְכַמוֹ שֶׁבִּקְדָּשָׁה יֵשׁ בְּחִינַת "תְּלַת גּוֹנִין
דְּעֵינָא וּבַת־עֵין", וְעַקֵּר הוּא נִקְדָּת
ה'בַּת־עֵין, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַהִסְתַּכְּלוֹת וְהַיְדִיעָה
בְּעֵינֵי הַשַּׁכָּל, עַל־יְדֵי ה'תְּלַת־גּוֹנִין הַמְּאִירִין
לְשֵׁם.

כְּמוֹ־כֵן לְהַפֵּךְ "אַתָּה זֶה לְעַמַּת זֶה" (קַהֲלַת ז,
יד) - גַּם בְּקַלְפָּה, עַקֵּר אַחִיזַת כָּל
הַקַּלְפוֹת, עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'נִגְה', שֶׁהוּא כְּנֶגֶד
בְּחִינַת 'בַּת־עֵין, שֶׁמִּשָּׁם כָּל יְנִיקָתָם, כַּיְדוּעַ.

וּבְכָל 'אַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה' - צְרִיכִים
לְבַרֵּר הַטּוֹב מִהָרַע, וְלִשְׁבֹּר ה'אַרְבַּע
קַלְפוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם כְּנֶגְדָם.

וְהֵנָּה ה'אַרְבַּע תְּקוּפוֹת' הֵם מִתְּחִילִין
מִנִּיסָן. נִמְצָא: שֶׁתְּקוּפַת טִבַּת, הִיא

ה'תְּקוּפָה הַרְבִּיעִית', שֶׁהוּא כְּנֶגֶד בְּחִינַת 'בֵּת-
עֵינ' הַנ"ל, שֶׁשָּׁם עֵקֶר הַיְרֹוֹר כִּנ"ל.

וְה'תְּקוּפָה' הִיא 'שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים', שֶׁהֵם:
'טִבֵּת, שְׁבֵט, אָדָר'. נִמְצָא:
ש'חמשה-עשר בשבט', הוּא נִקְדַּת אִמְצָעִית
הַתְּקוּפָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נִקְדַּת הַבֵּת-עֵינ'.

וְעַל-כֵּן אַז הוּא 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת',
שֶׁשָּׁם עֵקֶר הַיְרֹוֹר מֵה'גָּאוֹת',
שְׂפוּלָל כָּל ה'מִדּוֹת-דְּרָעוֹת' - כִּי עֵקֶר הַיְרֹוֹר,
בְּבְחִינַת 'נִקְדַּת בֵּת-עֵינ' הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
ה'מִדְרָגָה הַרְבִּיעִית שֶׁל שְׂפָלוֹת', שֶׁהוּא
שִׁיחָה שְׂפָל וְעֵנּוּ לְמִטָּה מִמִּדְרָגַת עֲצָמוֹ, עַד
שִׁיחָה בְּבְחִינַת 'מָה'.

וְאִז נִכְלָל ב'בֵּת-עֵינ' דִּקְדָּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
הַנִּקְדָּה-הָאִמְתִּיּוֹת דִּקְדָּשָׁה, שֶׁדָּרָךְ שָׁם
נִכְלָל בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְלָל לְמַעְלָה לְמַעְלָה.

כִּי עֵקֶר הָעֲלִיָּה וּכְלָלִיּוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה
ב'אור הָאֵינְ-סוּף', הוּא עַל-יַדֵּי 'עֲנֹוה
וְשְׂפָלוֹת', וְהָעֵקֶר כְּשֶׁמִּגִּיעַ לְבְּחִינַת 'שְׂפָלוֹת
הַרְבִּיעִית' הַנ"ל, שֶׁהוּא 'תְּכָלִית הָעֲנֹוה',

בְּחִינַת 'שְׂפָלוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק-
הָאֱמֵת.

שֶׁזֶה זֹכֵיךְ עַל-יַדֵּי שֶׁהָעֵלּוּ הַפְּרוֹת
לִירוּשָׁלַיִם, שֶׁשָּׁם 'תְּכָלִית הָעֲנֹוה' -
כִּי שָׁם ה'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ', שֶׁשָּׁם 'נִקְדַּת הָאֶבֶן-
שְׂתִיָּה', "שֶׁמֶשֶׁם יוֹצֵא גִידִין לְכָל הָאָרְצוֹת"
(רש"י קהלת ב, ה; תנחומא קדושים י).

כִּי 'נִקְדַּת הָאֶבֶן-שְׂתִיָּה', הוּא בְּחִינַת 'תְּכָלִית
הָעֲנֹוה וְהַשְׂפָלוֹת' - כִּי ה'שְׂפָלוֹת' הוּא
בְּחִינַת 'עֶפְרָי', וְעֵקֶר קִדְשָׁת ה'עֶפְרָי', הוּא
ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וִירוּשָׁלַיִם, וְהָעֵקֶר ב'בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ' ב'נִקְדַּת הָאֶבֶן-שְׂתִיָּה', שֶׁשָּׁם "שֶׁעַר
הַשָּׁמַיִם" (בְּרֵאשִׁית כח, יז).

כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם שֶׁהוּא
לְמַעְלָה מֵעֵלָה, כִּי-אִם עַל-יַדֵּי 'עֲנֹוה
וְשְׂפָלוֹת', כִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת בּוֹדָאֵי אִי-אֶפְשָׁר
לְעֲלוֹת לְמַעְלָה אֶפְלוּ פִּרְסָה אַחַת, מְכַלֵּשׁבֵן
לְשָׁמַיִם. אָבֵל עַל-יַדֵּי 'עֲנֹוה וְשְׂפָלוֹת' שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'אֵינ' - יָכוֹל לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וּלְמַעְלָה
מֵעֵלָה.

לקוטי תפלות

חמשה עשר בשבט

מפתח התפלות: [א] שְׁנֵזֶכָה לְשִׁמּוֹר עֲצָמֵינוּ שְׁלֵא לְאָכַל פְּרֵי קֳדָם שְׁנֵתַבְשִׁילָה; וְשֵׁנֵזֶכָה לְבִרְךְ 'בְּרַפְתְּ-הַנְּהַנִּין' וְ'בְּרַפְתְּ-הַפְּרוֹת' בְּכֹנֶנָה גְדוּלָה | [ב-ג] שְׁנֵזֶכָה שִׁיְהִיָּה לָנוּ אֶתְרוּג נָאָה וּמִהֲדָר בְּחַג הַסְּפֹת.

וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְזַכְנוּ תָּמִיד, לְבִרְךְ 'בְּרַפְתְּ-הַנְּהַנִּין', וּבְפָרֵט 'בְּרַפְתְּ-הַפְּרוֹת', בְּכֹנֶנָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה. וְלֹא נִזְרַק בְּרַכָּה מִתּוֹךְ פִּינוּ חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

רַק נִזְכָּה תָּמִיד לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק בְּכָל עֵז, בְּכָל עֵת שֶׁנִּרְצָה לְאָכַל אֵיזָה פְּרֵי, אוֹ לְהִנּוֹת מִהָעוֹלָם-הַזֶּה אֵיזָה הִנָּאָה, לְבִרְךְ הַבְּרָכָה בְּכֹנֶנָה גְדוּלָה פְּרָאוּי, בְּאִפְּן שְׁלֵא יִזִּיק לְנַפְשֵׁנוּ כָּלֵל כָּל מָה שֶׁנֶּאֱכַל וּנְשַׁתָּה וְנִהְיֶה מִמֶּנּוּ.

רַק אֲדַרְבָּא, נִזְכָּה לְהַשְׁלִים אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ, וּלְהוֹסִיף בְּנַפְשֵׁנוּ חֵיווֹת דְּקִדְשָׁה וְהָאָרָה גְדוּלָה, עַל-יְדֵי כָּל דְּבָר שֶׁנֶּאֱכַל וּנְשַׁתָּה וְנִהְיֶה מִמֶּנּוּ.

וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שִׁיְהִי כָּל אֲכִילוֹתֵינוּ וְשִׁתְיוֹתֵנוּ, וְכָל

☪ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב מד ☪

(על-פי לקוטי-מוזק"ן ח"ב פח, 'שלא לאכל פרי שלא נתבשלה כל צרכה')

שְׁנֵזֶכָה לְשִׁמּוֹר עֲצָמֵינוּ שְׁלֵא לְאָכַל פְּרֵי קֳדָם שְׁנֵתַבְשִׁילָה - וְשֵׁנֵזֶכָה לְבִרְךְ 'בְּרַפְתְּ-הַנְּהַנִּין' וְ'בְּרַפְתְּ-הַפְּרוֹת' בְּכֹנֶנָה גְדוּלָה

וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנֵזֶכָה לְשִׁמּוֹר עֲצָמֵנוּ תָּמִיד, שְׁלֵא לְאָכַל שׁוֹם פְּרֵי קֳדָם שְׁנֵתַבְשִׁילָה, וְגַם שְׁלֵא נִתְלַשׁ שׁוֹם פְּרֵי קֳדָם זְמָנָה.

כִּי אַתָּה גְּלִית לָנוּ עֲצָם הַהַפְּסָד וְהַחֲזֵק שִׁיּוּכָל לְהַגִּיעַ לְהָאָדָם עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי יוּכַל לְאָבֵד אֶת נַפְשׁוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי-זֶה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ וְשַׁמְרֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִזֶּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים.

הנאותנו, בקדשה ובטהרה גדולה לשמך ונהיה בכלל הצדיקים האוכלים לשבע
לכד, בלי שום הנאת-הגוף כלל. נפשם דקדשה.

– תפלות לזכות לאתרוג נאה בחג הסוכות –

כשר ומהדר בכל מיני הדור בתכלית השלמות

[המנהג להתפלל על-זה בחמשה עשר בשבט]

בדריכהם, לעשות רצונך באמת כל
ימיהם לעולם.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב לג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, בראשית לעיני כל ישראל')

ותזכנו לקיים מצות אתרוג ומיניו
בשלמות בזמנו כראוי.

ונזכה שיהיה לנו תמיד אתרוג נאה,
וכשר ומהדר בכל מיני הדור,
בתכלית השלמות וההדור.

ותגלה פאר הדרת קדשת עמך ישראל
בעולם, ובפרט פאר הדרת יפי
קדשת הצדיקים והכשרים האמתיים.

עד אשר ישתוקקו ויכספו כל באי
עולם לכלל בהם, ולהכליל בשמם
ותפארתם, וישובו כל באי עולם לילך

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב נז ☪

(על-פי שיחות-הר"ן פז, לפי הבכיה
בימים-הנוראים כן יש לו אתרוג נאה)

וזכנו לאתרוג נאה בחג הסוכות
הקדוש, שיהיה לנו אתרוג נאה
וכשר באמת, ומהדר בכל מיני הדור,
ולוב וחדס וערכה פשרים ונאים
ומהדרים.

ונזכה לקיים מצות נטילת ארבע מינים
בזמנו, בתכלית השלמות,
בקדשה ובטהרה גדולה, באהבה
וביראה, בשמחה וחדוה רבה ועצומה.

